

2015. 09. 18. 19:30

Yorick utolsó monológja

Hollósi Eszter

vatera

ajánlatok

frissítés

Órás hagyatékból
Óraüvegek

5 300 Ft

Magyar
Népköztársaság: 20
forint 1948 kapszulában

3 050 Ft

Barcsay Jenő
(1888-1988) Komp
kartonon

16 000 Ft

HIRDETÉS

Szeged - Ha tagjai közé választja a Digitális Irodalmi Akadémia, van remény arra, hogy kanonizálódjon Baka István életműve - véli a 20 éve elhunyt József Attila-díjas költő özvegye, Baka Tünde. A hétvégén több rendezvénnel is emlékeznek Szegeden.

Húsz évvel ezelőtt, 1995. szeptember 20-án hunyt el Szegeden Baka István József Attila-díjas költő. Az évforduló előestéjén, ma 19 órától a kisszínházban Yorick utolsó monológja címmel láthatja a közönség Jordán Tamás és Huzella Péter Baka István- emlékestjét az elektromos bőgőn és harmonikán játszó Huszár Mihály közreműködésével.

– Az emlékestet a művészek állították össze, kicsit sugalltam, hogy a Yorick-versekre helyezték a hangsúlyt, mert színházi szempontból kiadnak egy történetet. Ezek a versek az életmű kései szakaszában, a kilencvenes években születtek. Baka István maszk nélküli, főleg a szerelmes és a halál-verseiből, valamint a Sztjepan Pehotnij-verseiből is többet beépítettek a műsorba – mondja a költő özvegye, Baka Tünde.

– Sztjepan Pehotnij Baka István nevének orosz tükörfordítása. Yorick és Pehotnij közös figura abban a tekintetben, hogy mindkettő versideje nagy történelmi fordulópontokra esik. Yorick akkor tartja Hamlet koponyáját a kezében – és nem fordítva! –, amikor a versben a svéd Fortinbras meghódítja Dániát. Ennek a fordított világnak a főhőse Yorick, aki kénytelen alkalmazkodni a fennálló új rendhez, kollaborál a hódítókkal, viszont a lelke mélyén őrzi a dán kultúrát, és a régi, dicső emlékekből él. A kultúra őrzése is felemás, mert ő az udvari bolond volt, nem olyan művelt, mint egy igazi művész. Viszont azt mondja magáról: a dán irodalmi nyelvet az én anekdotáim teremtették meg. Félművelten is van valami erkölcsi tartása, de a maga korában nem tud kiteljesedni, ezért a nyelvezetére is a trágárság, vaskos szellemesség jellemző. Pehotnij Keleten él az októberi forradalom idején, ő is őrzi a régmúlt kulturális értékeit. Anna Ahmatova, Alekszandr Blok, Vlagyiszlav Hodaszevics a barátai, őket emlegeti a Szentpéterváron újra című költeménye. Pehotnij ugyanakkor hajléktalan figurának tűnik, aki az alkoholban talált menedéket, mert úgy érzi, csak így lehet túlélni ezt a kort, amelyre az jellemző, amit az egyik versben megfogalmaz: „Színpadra lép, s magába, mint verembe hull a nép...” Mindkét figura ütközik a fennálló rendszerrel. Yorick mondja is: „bolond, ki mindig ütközik”. Mindkettőjüknek megmarad a gerince, tartása, de belepusztulnak a körülményekbe. Nagyon aktuális ez a költészet, az előadáson föl szoktak szisszenni az emberek bizonyos soroknál – meséli Baka Tünde, aki sokat tett férje életművének ápolásáért. Baka Istvánt nem felejtették el, szülővárosa, Szekszárd díszpolgárává avatta, a Tiszatáj sorozatban megjelentette életművét, költeményeit gyakran választják a versmondók.

– Azt hallottam, a Digitális Irodalmi Akadémiának két posztumusz jelöltje van: Vas István és Baka István. Ha taggá választják, van remény arra, hogy igazán kanonizálódjon az életműve. A Baka István Alapítvány tevékenységét, különösen Tényi Jánosné Irénke napi 10 órában végzett áldozatos munkáját külön is meg kell köszönnöm. Tudós tagjaink pedig úgy járulnak hozzá az életmű megismertetéséhez, hogy írnak, kötetet szerkesztenek. A Kalligram Kiadónál az ősszel jelenik meg egy új kötet, amely Bombitz Attila szerkesztésében Baka István összegyűjtött verseit tartalmazza. A műfordítások kapcsán Szőke Katalinnak legutóbb a Tiszatájban jelent meg fontos szövege – hangsúlyozza Baka Tünde.